

Besluit Nederlandse Spoorwegen tarieven 2023

Datum: 2 november 2022

kenmerk NS: CC/PA/TD-936

Geachte vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties,

Dank voor uw advies van 29 augustus jl. met kenmerk Locov 2022-199774 over de voorgenomen aanpassingen van de internationale tarieven 2023 en uw advies van 21 oktober jl. met kenmerk Locov 2022-252955 over de voorgenomen aanpassingen van de binnenlandse tarieven 2023. Graag gaan wij in op uw advies en geven wij een toelichting op ons besluit.

Algemeen

NS heeft gezien uw advies aanpassingen doorgevoerd ten opzichte van de adviesaanvraag. Naar aanleiding van uw adviezen heeft NS besloten:

- De voorgestelde verhoging van de balietoeslag voor 2023 in te trekken.
- Het meenemen van reizigers met samenreiskorting niet te maximeren.
- Een pilot te starten om Traject Vrij uit te breiden met de grenspunten Emmerich (met ICE) en Bad Bentheim (met IC Berlijn).

In de toelichting vindt u hiervoor onze onderbouwing en ook de overige besluiten m.b.t. de tarieven 2023.

Binnenlandse tarieven

Algemeen

Voor de binnenlandse tarieven adviseert u de tariefsverhoging per 1 januari 2023 achterwege te laten gezien de afschaling in de dienstregeling die NS moet doorvoeren als gevolg van personeelstekorten. U adviseert daarom negatief op de voorgenomen verhoging van de Enkele Reis, Dagretour en Dagkaarten met de tariefruimte en een additionele verhoging met twee procentpunten boven de tariefruimte (voetnoot: namelijk $3,51\% + 2\% = 5,51\%$).

NS begrijpt uw teleurstelling over de afschaling van de dienstregeling. We werken er hard aan om de hinder voor onze reizigers tot een minimum te beperken. NS heeft echter een aantal overwegingen om toch een prijsverhoging door te voeren:

- De inflatie is dit jaar erg hoog. NS ziet de kosten in de brede linie stijgen. De hoge inflatie heeft impact op een overgroot deel van onze kosten.

- NS verhoogde in 2022 de prijs van het treinkaartjes met 1,8% gezien de toenmalige verwachte inflatie. Dit was een zeer beperkte prijsverhoging, zeker gezien dat de inflatie in 2022 uit lijkt te komen op 10%. Dat verschil heeft NS zelf moeten opvangen en het is financieel onverantwoord beleid om daarbovenop geen prijsverhoging in 2023 door te voeren.
- U maakt een relatie met het afschalen van de dienstregeling. NS is hierover verbaasd. Ten eerste is NS gedwongen af te schalen vanwege personeelstekort, hier liggen geen andere motieven aan ten grondslag. Zodra het kan, schaaft NS uiteraard de dienstregeling op. Ten tweede is er geen relatie tussen de prijs van het treinkaartje en de dienstregeling. In de afgelopen tien jaar heeft NS zeer veel frequentieverhogingen doorgevoerd die ook niet gekoppeld waren aan een verhoging van het prijskaartje.
- Andere vervoerders in binnen- en buitenland verhogen hun prijzen ook met zes tot tien procent. Zo stijgen de prijzen van regionale vervoerders met 7,24 procent. Dit is een fors hogere tariefstijging dan NS rekent.
- Sinds corona is NS veel forensen verloren, deze groep reizigers willen we graag extra verleiden de auto te laten staan door de tarieven van Altijd Vrij en Traject Vrij te verlagen. Dit maken we mogelijk door een herverdeling van de prijsstijging binnen de tariefruimte voor beschermde kaartsoorten zoals mogelijk gemaakt in de HRN-concessie.
- NS rekent de inflatie slechts beperkt door aan de reiziger. Voor 2022 en 2023 wordt een totale inflatie van 12,8% verwacht. Reizen met de trein wordt in deze twee jaren gewogen gemiddeld slechts 6,3% duurder en relatief gezien zelfs goedkoper. Dit terwijl de brandstofprijs dit jaar met 18% is gestegen.
- Naast de standaardprijzen, heeft NS voor dagjesmensen de afgelopen twee jaar nieuwe kortingstickets ontwikkeld, waardoor reizigers in sommige gevallen met tot zestig procent korting met de trein kunnen reizen.

NS besluit daarom conform adviesaanvraag om:

- De tarieven Enkele Reis, Dagretour en Dagkaarten tweede klasse met 5,51% te verhogen (voetnoot: uitzondering is het minimumtarief, dat stijgt met 4% vanwege de afronding op tien cent van €2,50 naar €2,60).
- Traject Vrij en Altijd Vrij tweede klasse in prijs te verlagen met 2,38%.

Het gewogen gemiddelde van alle kaartsoorten (beschermd en niet beschermd) bedraagt een tariefstijging van 4,3%.

Toelichting tariefruimte

Ten tijde van schrijven van de adviesaanvraag ging NS uit van een verwachte inflatie van 3,9% op basis van de juli-raming van De Nederlandsche Bank. Verder hadden de aanpassingen van de gebruiksvergoedingstarieven van ProRail in 2023 naar verwachting een effect van +0,5%. Zoals aangekondigd in de adviesaanvraag voert NS ook een prijsverhoging van 0,22% door in de tarieven als gevolg van afspraken in het NOVB met betrekking tot de invoering van OV Betalen.

De nationale consumenten-prijsindex in de Macro Economische Verkenning (MEV) gepubliceerd door het CPB bedraagt met 2,6% een lager percentage dan ingeschat in de adviesaanvraag. Daarbij hebben de aanpassingen van de gebruiksvergoedingstarieven van ProRail in 2023 een effect van +0,69%. In totaal komt de tariefruimte hierdoor uit op 3,51% (voetnoot: namelijk 2,6%+0,69%+0,22%).

Aanpassing overige losse vervoersbewijzen

U adviseert negatief over het voornemen om de prijs van de Jongeren Dagkaart en de Keuzedagen, te verhogen met de tariefruimte (3,51%). Verder adviseert u negatief op de verhogingen van Toeslag IC direct en ICE van €2,70 naar €2,90 en op de verhoging van het abonnement IC-Direct Altijd Toeslagvrij van €63,10 naar €67,80. Ook adviseert u negatief op het voornemen om de basisprijs van het Groepsticket te verhogen van €32,00 naar €34,00 en de prijs per extra persoon (4 t/m 7 personen) te verhogen van €3,00 naar €4,00.

Gezien de bovenstaande overwegingen ten aanzien van de algemene prijsverhoging neemt NS uw adviezen niet over en besluit conform adviesaanvraag.

Daarbij besluit NS conform adviesaanvraag om de 40% dalkorting voor de Toeslag IC direct aan de toeslagzuil te handhaven en om de prijs van de Fietskaart Dal, Dagkaart Hond en de Railrunner niet te verhogen.

Aanpassing tarieven abonnementen

U adviseert negatief op het voornemen om de abonnementen tweede klasse Dal Voordeel (€5,10 naar €5,60), Altijd Voordeel (€24,20 naar €26,70), Weekend Voordeel (€2,00 naar €2,20), Dal vrij (€107,90 naar €119,95) en Weekend Vrij (€31,60 naar €34,95) te verhogen.

NS neemt uw adviezen niet over en besluit conform adviesaanvraag, vanwege de bovenstaande overwegingen ten aanzien van de algemene prijsverhoging. Daarbij besluit NS conform adviesaanvraag om Kids Vrij en de Toeslag 2-1 niet in prijs te verhogen.

Balietoeslag

U adviseert negatief op het voornemen om de toeslag van €0,50 op het laden van saldo in de OV service winkel uit te breiden naar de aanschaf van fysieke vervoerbewijzen en het laden van producten op de OV-chipkaart. De reden voor uw negatieve advies is dat naar uw informatie de meeste reizigers die nog gebruik maken van de servicebalie hiervan afhankelijk zijn.

NS neemt uw advies met betrekking tot het uitbreiden van de Balietoeslag over. Daarbij is NS voornemens om in 2023 onderzoek te doen naar de mate van afhankelijkheid van de gebruikers van de balie. We nemen hier uw analyse en aannames in mee.

Tarieven eerste klasse

Ten aanzien van het NS-voornemen om de meerprijsfactor voor de 1e klas te verhogen naar 1,70 adviseert u positief. Ook adviseert u positief op het voornemen om deze factor te laten gelden voor reizen met Traject Vrij 1e klas en Altijd Vrij 1e klas.

NS besluit gezien uw positieve adviezen conform adviesaanvraag.

Aanpassen samenreiskorting

U adviseert negatief op de inperkingen van samenreiskorting naar maximaal drie keer per maand en de introductie van de koppelcode. Zoals u zelf ook stelt is samenreiskorting bedoeld om nieuwe reizigersgroepen op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met het reizen per trein. In de praktijk constateren we echter vanuit aanhoudende en duidelijke signalen van ons rijdend personeel en op basis van data van onze betaalsystemen dat er veel misbruik wordt gemaakt van de samenreiskorting. Anders dan u stelt, is samenreiskorting niet bedoeld en was het ook nooit bedoeld om met een onbekende mee te reizen. NS beschouwt de introductie van de koppelcode als een effectief middel om misbruik tegen te gaan. Tegelijkertijd is NS het eens met uw argumentatie dat alleen de invoer van de koppelcode al genoeg moet zijn om oneigenlijk gebruik te voorkomen.

NS besluit conform adviesaanvraag om de koppelcode te introduceren. NS neemt uw advies met betrekking tot de inperkingen van de samenreiskorting tot drie keer per maand over, dit betekent dat er geen maximering zal komen van het gebruik van samenreiskorting.

Bij-abonnementen

U vraagt ons welk alternatief voor de bij-abonnementen wij willen ontwikkelen. In dit kader heeft onderzoek uitgewezen dat het huidige propositie-aanbod vooralsnog voldoende mogelijkheden biedt voor jonge gezinnen om voordelig met de trein te reizen. Eerder adviseerde u Kids Vrij permanent gratis te maken. NS besluit om Kids Vrij gratis aan te bieden gedurende de huidige concessie-termijn.

Specifiek voor scholieren bestaan er verschillende proposities waarmee voordelig kan worden gereisd, zoals de Railrunner, Kids Vrij, het Groepsticket Daluren en de Jongeren Dagkaart. Scholieren die in de spits van en naar school reizen, kunnen gebruikmaken van NS Flex Altijd Voordeel of NS Flex Traject Vrij. Als ze in gezelschap buiten de spits reizen, kunnen ze gebruikmaken van het Groepsticket. Traject Vrij is door de komst van Flex een stuk passender voor deze doelgroep geworden, omdat Flex abonnementen op elk moment kunnen worden gepauzeerd, bijvoorbeeld tijdens schoolvakanties.

Flexdagen

NS heeft toegezegd niet te stoppen met Keuzedagen voordat Flexdagen als alternatief zijn geïntroduceerd. Wij hebben tot op heden nog geen Flexdagen geïntroduceerd en verkopen daarom nog steeds de Keuzedagen, die goedkoper zijn dan de Flexdagen.

Internationaal

Tarieven

U vindt het niet wenselijk om een hoge CPI volledig door te berekenen in de prijs van het internationale treinkaartje. U adviseert daarom de tarieven te verhogen met maximaal de daadwerkelijke kostenstijging, voor zover die onder de CPI blijft en de tariefstijging zoveel als mogelijk wordt beperkt.

In de afgelopen jaren was het gebruikelijk dat de prijs van het treinkaartje meestijgt met de verwachte inflatie gebaseerd op de CPI. Zoals NS ook eerder in dit besluit heeft toegelicht, heeft NS te maken met forse kostenstijgingen. Een deel van deze kosten berekent NS door in de prijs van het internationale treinkaartje, maar ook hier geldt dat de prijs van het treinkaartje veel minder stijgt dan de verwachte inflatie in 2022 en 2023 samen. Ook is de prijsstijging van NS gematigd ten opzichte van buitenlandse vervoerders (de prijzen van NMBS zullen met gemiddeld 9,65% stijgen en de prijzen van Deutsche Bahn met gemiddeld 6,9%). NS verwacht dat deze matige prijsstijging geen negatief effect zal hebben op de aantrekkelijkheid van internationale treinreizen.

NS besluit om de internationale standaardtarieven met 5% te verhogen. Deze verhoging is als volgt opgebouwd:

- 4,3% procent CPI volgens de CPB-raming van augustus 2022;
- 0,2% correctie van de prijzen van 2022;
- 0,5% gebruiksvergoeding ProRail.

NS houdt de prijzen van Early Bird zeer concurrerend. De prijzen van het NS-aandeel stijgen met gemiddeld 5%, maar NS verhoogt de prijzen van de 2e klas Early Bird op werkdagen niet en verhoogt ook de prijzen in zone 1 niet. Ook de laagste prijs voor het traject Amsterdam – Brussel (€25, zone 3) blijft in stand.

De tarieven van (Super)Sparpreis Europa wijzigen niet.

Railplus

U vindt het jammer dat Railplus verdwijnt en adviseert inspanningen te doen om te komen tot een alternatieve propositie die grensoverschrijdend spoorvervoer stimuleert en hier overleg over te voeren.

NS is van mening dat een alternatieve propositie niet noodzakelijk is om het grensoverschrijdend spoorvervoer te stimuleren. Er zijn namelijk al hele aantrekkelijke proposities voor grensoverschrijdende reizen. Zo geeft Supersparpreis Europa kortingen tot 75 procent en Early Bird kortingen van circa 50 procent. Deze kortingen zijn veelal (veel) hoger dan de 15 procent korting van Railplus. Ook blijft NS reizigers met Nederlandse kortingsabonnementen hun kortingen bieden op het Nederlandse deel. Hiermee worden reizigers nog steeds verleid om te reizen met de internationale trein.

NS onderzoekt nog de mogelijkheid voor reizigers om een Railplus-kaart aan te schaffen in 2023 met een uiterste geldigheidsdatum van 9 december 2023, zodat men ook in 2023 nog de mogelijkheid heeft om met Railplus korting te reizen, met uitzondering van Zwitserland en de landen die al eerder met Railplus stopten.

Fietstarieven

U geeft diverse adviezen naar aanleiding van de opmerking dat Europese vervoerders in gesprek zijn over een gezamenlijke aanpassing van het tariefsysteem voor een fiets in de trein. Aanleiding voor het aanpassen van de fietstarieven is het wegnemen van de prijsverschillen die er bestaan doordat de prijs momenteel door de verkopende partij wordt bepaald. De wijziging zal erin bestaan dat de betreffende vervoerder de prijs voor het meenemen van een fiets zal bepalen en dat alle verkopende partijen daardoor dezelfde prijzen gaan hanteren. Zoals u adviseerde, zijn er dan geen verschillen meer per distributiesysteem voor dezelfde tickets.

Ook adviseert u in Europees verband te pleiten voor het afschaffen van de verplichte fietsreservering in treinen waar voor reizigers geen verplichte reservering geldt. NS vindt dit onwenselijk, omdat de verplichte reservering voor fietsen op bepaalde treinen noodzakelijk is vanwege het beperkt aantal fietsplaatsen. Uw advies om reserveringskosten in dat geval af te schaffen, neemt NS in overweging voor de toekomst. Op korte termijn handhaaft NS dit gezien de kosten die aan het reserveren zijn verbonden.

Verder adviseert u de informatie over fietstarieven op [nsinternational.com](https://www.nsinternational.com) op korte termijn te verbeteren. NS heeft op de website van NS International de informatie over fietstarieven voor overige grensoverschrijdende trajecten toegevoegd naar aanleiding van uw advies.

Informatie over binnenlandse bestemmingen in andere landen is niet opgenomen, hierbij verwijst NS naar de betreffende vervoerder.

Ten slotte adviseert u om op eenvoudige manier fietstickets aan te schaffen via [nsinternational.com](https://www.nsinternational.com) naar alle bestemmingen waarvoor NS ook passagierstickets verkoopt, bij voorkeur in één bestelproces. NS is begonnen met de online verkoop van fietstickets en breidt dit stap voor stap uit. Zo is dit nu al mogelijk voor alle trajecten van Nederland naar België en Luxemburg. NS deelt de wens om dit in één bestelproces af te handelen, hiervoor bekijkt NS momenteel de mogelijkheden.

Verkrijgbaarheid internationale tickets

NS deelt uiteraard uw ambities ten aanzien van de verkrijgbaarheid van internationale treintickets. NS werkt in Europees verband hierover samen en verwijst hiervoor naar de CER Ticketing Roadmap wat betreft de verdere uitwerking.

NS verwacht in 2022 en 2023 uitbreidingen van het assortiment voor reizen van en naar Italië en mogelijk van en naar Spanje. NS heeft eerder met u gesproken over de beperkingen die sommige deelstaten of vervoerders hebben, NS verwijst u hierover naar de betreffende overheid of vervoerder.

Traject Vrij als vervanger van het Grensabonnement

U adviseert om ook de grenspunten Essen, Bad Bentheim, Kaldenkirchen, Noorderkempen en Visé op te nemen in Traject Vrij.

NS heeft een analyse uitgevoerd op de verschillende grenspunten. Er zijn twee varianten:

- Er zijn grensoverschrijdende verbindingen waar NS niet rijdt en waarbij het mogelijk is om met een regionale vervoerder met grensoverschrijdende abonnementen te reizen en/of waarbij er grensoverschrijdend met de OV-chipkaart gereisd kan worden. De betreffende vervoerder is verantwoordelijk voor eventuele grensabonnementen, NS is daar geen vervoerder. Dit betreft de trajecten richting Herzogenrath, Gronau, Emmerich Elten (met de regionale trein) en Weener.
- Er zijn bestemmingen waarbij NS rijdt of die voorheen al in het grensabonnement opgenomen waren. Hiervoor is het logisch dat deze grenspunten in Traject Vrij worden opgenomen. Dit zijn de grenspunten Hazeldonk en Rosendaal.

NS besluit naar aanleiding van uw advies om een pilot te starten om Emmerich (met ICE) en Bad Bentheim (met IC Berlijn) toevoegen aan Traject Vrij. De pilot dient enerzijds om inzicht te geven in het aantal reizigers dat gebruik wil maken van deze grenspunten en anderzijds om te monitoren of het gebruik duidelijk is voor onze reizigers. De pilot zal een looptijd hebben van één jaar of zoveel korter als blijkt dat het gebruik niet duidelijk is voor onze reizigers.

Early Bird

NS heeft inderdaad een proef gehouden in de zomer met een kortere boekingstermijn van Early Bird. Dit is één van de proeven die NS heeft gedaan of in de komende periode zal doen om het tarief zo aantrekkelijk mogelijk te houden.

Combi Tickets veerdienst Hoek van Holland

U adviseert om het oude combiticket dat Stena Line verkocht in samenwerking met RET en NS opnieuw te introduceren. Samen met RET heeft NS in 2019 een pilot gedaan met een aanbod van

een gezamenlijk E-ticket voor reizigers met Stena Line, maar helaas ging dat gepaard met een aantal technische beperkingen die voor operationele problemen zorgden. Naar verwachting zullen ontwikkelingen in het landelijke betaalsysteem tot nieuwe technische opties leiden waardoor NS zeker mogelijkheden ziet. Dit zal echter zeker niet eerder dan 2024 zijn.

Ten slotte

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Heeft u naar aanleiding van dit besluit toch nog vragen, dan is NS uiteraard bereid die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
Ivo Steffens, Directeur Commercie,
Heike Luiten, Directeur NS International.

Laan van Puntenburg 100, Postbus 2025, 3500 HA Utrecht.